

Akif Emre ya da yazarın yazdığı kendi sicilidir

Ömer Lekesiz

28.05.2017

<http://www.gercekhayat.com.tr/yazarlar/akif-emre-ya-da-yazarin-yazdigi-kendi-sicilidir/>

İsra Suresi, Hz. Peygamber'in (sav) miracıyla birlikte, onun peygamberliğine iman edenlerin cennete miracını sağlayacak on iki emrin haberini veren bir suredir.

Ana hatlarıyla, 1-Allah'a ortak koşmamak; 2-Sadece Allah'a kulluk etmek ve ebeveyne iyi davranmak; 3-Akrabaya, düşkünlere, yolda kalmışlara hakkını vermek, ama israfa düşmemek ve o insanlara yardımcı olunamıyorsa hiç olmazsa tatlı sözlerle gönüllerini almak; 4-Cimri ve müsrif olmaktan kaçınmak; 5- Geçim endişesiyle çocukları öldürmemek; 6-Zina etmemek; 7-Haklı bir neden olmadıkça cana kıymamak ve gerektiğinde kisası uygulamak; 8- Yetimin malını korumak; 9-Verdiği sözü yerine getirmek; 10-Terazide ölçüyü tam tutmak; 11-Şüpheli şeylerin ardında koşmamak; 12-Yeryüzünde kibirle ve böbürlenerek yürümek şeklinde belirlenen bu on iki emrin (18-39. Ayetler) öncesinde gelen "Biz her insanın sorumluluğunu kendi omuzlarına yükledik; (özgür iradesiyle yaptığı iyi-kötü bütün işleri adeta bir halka gibi boynuna geçirdik). Nitekim kıyamet ve hesap günü insanın önüne amel defterini koyacağız ve o da bütün yaptıklarının amel defterinde kayıtlı olduğunu görecektir. Sonra ona 'şimdi oku bakalım amel defterini. Bugün (başka bir şeye gerek olmaksızın) kendi hesabını kendin görmeye yetersin' denecektir." mealindeki 13 ve 14. ayetler ise, söz konusu on iki emre itaat ya da itaatsizlikte, kulu kendi hesabını görmede serbest bırakır.

Bu serbestlik, aynı zamanda kendi siciline itirazın imkansızlığına da tabidir. Çünkü, Allah, kulun duyularını, derilerini/ uzuvlarını kendilerine karşı şahitler kılacaktır (Fussilet Suresi, 19-23).

İslami terminolojide duyu, bize ezberletilen beş duyudan çok daha fazlasıdır. Kalp, gönül, vicdan, sezgi vb. de duyuya dahil oldukları gibi, kimi kullara mahsusen (ek bir el, dil, görüş, yetenek, beceri vb. olarak) verilen melek(e)ler de duyulara dahildir ve dolayısıyla bunlar da diğer fiziki uzuvlar gibi birer hakikattir.

Bu manada örneğin, kalem ehli olmak, akla ve kalbe tabi kılınmış birer ele sahip olma anlamını taşır ki, fiziki el ile işlediklerimiz nasıl onun şahitliğine tabi ise, akıl-eli veya kalp-eli olarak kalem (yazma) nimeti de, yazarın yazdıklarına şahit kılınacaktır.

Geçen salı günü rahmet-i rahmana kavuşan, Akif Emre'nin yazarlık müktesebatına dair kimi görüşlerimi paylaşmak için, sözümün konumlanacağı ilk zemini neden Kur'an olarak seçtiğim

ise malumdur: Kur'an, her müminin dünya hayatını değerlendirmek ve ahireti hakkında güzel niyetler beslemek bakımından yegane terazidir.

Kur'an terazisinin sadık haberlerinden olarak, kulun kendi ameli sicilini oluşturmakta serbest bırakılmasıyla, onun on iki emirle yükümlü tutulmasına, fiziki uzuvlarına ek olarak akıl-eli / kalp-eli'nin (kalem uzvunun / melek-e-sinin) dahil edilmesi, o nimet sahibinin dışlaştıracağı tepkinin, sergilediği ve sergileyeceği tavrın; onun dünya hayatının, gayba inanma düzeyinin ve ahiret bilincinin de göstergesi olması tabiidir.

İşte Akif Emre'yi zamanımızın kalem-ehli mümin bir münevveri olarak önemli kılan, öncelikle Kur'an terazisine bağlı olarak işleyen kalemidir ki, onun yazarlık (uzuv olarak kalem) sorumluluğunu, ne denli müdrik olduğunu, kırk yıla yaklaşan yazı hayatından bizzat çıkartabiliriz.

O yazılar, Akif Emre'nin, İslami zihniyeti tümel bir bakış açısıyla kavrayarak, onu bir hayat biçimi haline dönüştürmesinin ve tikelleri o tümelin tecessüsüne ve tezekkürüne tabi olarak ele alışının belgeleridir.

En-Nifferi'nin, yukarıdaki sicil bahsini teyit eden, "Her yazan (katip) kendi yazısını yazar ve her okuyan da (kari) kendi kıraatini hesap eder." söyleyişine denk olarak, Akif Emre'nin her bir yazısı, Allah'ın nasip kıldığı kalem imkanın hakkını doğru vermenin aynı zamanda kendi ameli sicilini kendi eliyle doğru işlemenin güzel örnekleri olarak okunabilir.

Akif Emre'nin yazılarında, bir ibnü'l-vaktin dikkatini kuşanması, kendisine meçhul olan geleceğe mahsus kesinlemelerde bulunmaması, geçmişini yeni zamanda yeni şeyler söyleyebilmek için bir bilgilenme vasıtası olarak görüp, şanlı tarih, büyük medeniyet vb. hamaset lügatına tenezzül etmemesi, dilin şımarıklığına teslim olmaması ve dolayısıyla gündelik popülizme, post eğilimlere asla yüz verememesi, şahsiyyat yapmaktan şiddetle kaçınması ve ille de oluşu, akışı durdurulamayacak olan dünya hadizatına dair hüküm cümleleri kurmaması... son tahlilde söz konusu zihniyetine, kalem imkanının kadrini bilmesine ve onu ameli sicil kaydının şahitlerinden biri olarak görmesine yorulabilir.

Yine bu cümleden olarak Akif Emre, yine bir ibnü'l-vakt olarak Doğu-Batı itibar etmeksizin, her iki dünyanın insanlık mirası haline gelen bilgilerini edinmenin gayretinde olmuştur.

Nimetin, ihsanın, irfanın, sanatın genelliğinden hareketle, bu çeşmelerin nerede ve kim tarafından yapıldıklarına takılmaksızın, onların suyundan kanasıya içmenin farkını ve faydasını gözetmiştir.

Bu yanlarıyla Akif Emre, "Bir yerde makuliyetin, adalet duygusunun, akliselimin, itidalin kaybolması her şeyden evvel hakikat karşısında duyulan muhteşem heyecanı söndürür..." sözünü söyleyecek bir tavsiye, bir uyarı makamında bulunmayı hak etmiştir.

Ölüm her nefise bitişiktir çünkü, varlığın varoluşu aynı zamanda ölmeye varoluştur. Akif Emre de bir nefsin sahibi olarak, bu dünyadaki varoluş mühletini tamamlamıştır.

Burada, onun adına yazılacak son güzellik, on iki emrin ve onlara uygun yaşayışının önemli şahitlerinden biri olarak kendisine nasip edilen kalem nimetinin, inşallah hakkını vermiş olmasıdır.

Bunca aidiyet kaydını, alıntıyı ve sözü de onun adına bir güzelleme yapmaktan sakınarak, salt bu güzelliği belirtmek için yaptım.

Çünkü her yazarın yazdığı, kendi sicilidir.